Dosarul nr. 2r-1105/23 (dosar electronic 2-23020792-02-25r-270323)
Judecătoria Chișinău, judecător Natalia Lupașcu

D E C I Z I E

mun. Chișinău 16 mai 2023

Colegiul civil, comercial și de
Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău
în componența:
Președintele ședinței, judecător Ion Secrieru
Judecătorii Angela Braga și Vitalie Cotorobai

examinând, în lipsa părților, recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 3 martie 2023, adoptată în cauza civilă inițiată la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea față de debitorul Negru Oxana a interdicției de părăsire a țării, -

c o n s t a t a t ă:

La 9 februarie 2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore a înaintat în instanța de judecată demers privind aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului Negru Oxana, în vederea executării procedurii de executare silită a documentului executoriu emis de executorul judecătoresc Stoian Grigore, având în calitate de creditor persoana juridică O.C.N. „Credit Rapid" S.R.L.

În motivarea demersului solicitantul a indicat, că în cadrul biroului său se află la executare documentul executoriu nr. 2-1608/2021 din 30.05.2022, emis de Judecătoria Criuleni privind încasarea de la Negru Oxana în beneficiul O.C.N „Credit Rapid" S.R.L. datoria în sumă totală de 2357,36 dolari SUA și 1487,44 MDL.

La fel declară executorul judecătoresc că, prin încheierea nr. 176-614645/2022 din 08.08.2022 s-a dispus intentarea procedurii de executare a documentului executoriu în cauză, la care debitorul fiind somat legal nu s-a prezentat, fapt confirmat prin înscrisurile anexate la demers. În urma interpelărilor făcute în adresa instituțiilor de stat, deținătoare de registre, precum și din informația parvenită nu au fost depistate și stabilit locul aflării bunurilor debitorului.

Mai declară executorul judecătoresc în demers, că conform solicitării creditorului urmăritor, acesta a solicitat aplicarea față de debitor a tuturor măsurilor în vederea executării documentului executoriu. Astfel, fiind verificată baza de date ACCES s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat, iar obligațiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, astfel este necesar aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării în legătură cu cele expuse. În acest sens comunică executorul judecătoresc, că în adresa debitorului au fost expediate un șir de

scrisori prin care au fost somat în repetate rânduri de a se prezenta la birou în vederea onorării obligațiilor asumate.

Indică executorul judecătoresc, că deoarece suma datorată este considerabilă și până la momentul de față nu este achitată, iar debitorul ignoră în continuare cerințele legale de a executa documentul executoriu, această situație face imposibilă executarea hotărârii judecătorești.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 3 martie 2023 a fost respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore, privind aplicarea interdicției de părăsire a țării față de debitorul Negru Oxana, ca fiind neîntemeiat

În motivarea soluției date instanța de fond a indicat, că potrivit informației obținute de executorul judecătoresc, debitorul deține cu drept de proprietate 3 bunuri imobile precum și un automobil de model „Volkswagen Transporter", astfel argumentele indicate în demers privind inexistența bunurilor ce ar putea fi urmărite în vederea executării documentului executoriu sunt în contradicție cu materialele procedurii de executare. Astfel, instanța a conchis, că demersul executorului judecătoresc urmează a fi respins ca fiind neîntemeiat, or, în speță nu se atestă existența unui temei plauzibil, care ar justifica aplicarea interdicției de a părăsi țara, nefiind utilizate toate măsurile de executare posibile și necesare pentru a aduce la îndeplinire documentul executoriu vizat.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 10 martie 2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 3 martie 2023, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi hotărâri, prin care demersul să fie admis.

În motivarea recursului partea a reiterat starea de fapt și temeiurile de drept expuse în demersul depus în prima instanță. Suplimentar a indicat, că instanța de judecată a dat o apreciere greșită și eronată argumentelor prezentate și demonstrate de către executorul judecătoresc, nu a apreciat corect litigiul cu care a fost investită, a dat o apreciere incorectă materialului probator și a dat o apreciere incorectă normelor de drept material aplicabil speței.

Astfel declară recurentul, că prima instanță greșit a ajuns la concluzia, că la demersul înaintat executorul judecătoresc nu ar fi anexat suficiente probe în vederea constatării faptului că debitorul nu se află la adresa vizei de domiciliu sau locul lui nu este cunoscut, or, instanța tot prin încheiere a constatat faptul, că potrivit înscrisurilor anexate și anume a scrisorii cu aviz acesta este plecat/nereclamat, iar instanța a tratat aceasta precum că locul de aflare a debitorului este cunoscut, sau nu poate fi reținută această situație ca un loc cunoscut de executorul judecătoresc atâta timp cât atât înscrisurile prezentate, cât și în încheierea emisă nu a fost reflectată adresa debitorului, prin care executorul ar putea cita debitorul.

La fel, consideră eronată concluzia instanței de fond, că executorul urma să citeze debitorul prin intermediul Monitorului Oficial sau prin altă modalitate, or, în această situație executorul judecătoresc ar pune la cheltuieli suplimentare creditorul

care ulterior vor majora cuantumul datoriei față de debitor.

Luând în considerație faptul, că la etapa dată debitorul nu și-a onorat obligațiile, ultimul poate părăsi regulat hotarele țării fără nici un impediment, iar în consecință hotărârea judecătorească va fi neexecutată apare necesitatea admiterii recursului și aplicarea măsurilor solicitate.

Intimații: debitorul Negru Oxana și creditorul O.C.N „Credit Rapid" S.R.L. , de și au fost informați despre examinarea recursului, nu au prezentat referință la acesta și nu și-au expus opinia vis-a-vis de problema dedusă judecății.

Analizând legalitatea şi temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul consideră recursul neîntemeiate, acesta urmând a fi respins din următoarele motive.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicare acesteia.

După cum a fost indicat anterior, încheierea recurată, a fost emisă la 3 martie 2023, iar recursul a fost depus la data de 10 martie 2023. Corespunzător, Completul judiciar atestă că recursul a fost declarat în a 7-a zi di date emiterii încheierii atacate.

Cadrul legal pertinent aplicabil cazului.

Conform prevederilor art. 423 alin. (1) Cod de procedură civilă, încheierea dată în primă instanţă poate fi atacată cu recurs, separat de hotărâre, de către părţi şi de ceilalţi participanţi la proces în cazurile prevăzute de prezentul Cod şi de alte Legi, precum şi în cazurile în care încheierea face imposibilă desfăşurarea de mai departe a procesului.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă, Curțile de Apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Conform prevederilor art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului şi a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În corespundere cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Conform dispozițiilor art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, **<u>la cererea creditorului</u>**, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătoreşti.

Conform art. 63 Cod de executare:

(1) În scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare şi pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în

măsura în care acestea au o legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta, după cum urmează: a) să aplice sechestru pe mijloacele băneşti sau pe bunurile debitorului; b) să interzică debitorului de a săvîrşi anumite acte; c) să interzică altor persoane de a transmite debitorului bunuri sau de a îndeplini faţă de el alte obligaţii; d) să interzică persoanelor fizice şi juridice, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, efectuarea anumitor acte în privinţa debitorului sau a bunurilor lui, inclusiv a bunurilor care vor fi dobîndite în viitor, care ar putea duce la împiedicarea executării documentului executoriu.

(1^1) Executorul judecătoresc este obligat să notifice în regim automatizat organele care efectuează înregistrarea de stat a bunurilor despre aplicarea măsurilor de asigurare a executării în privinţa bunurilor supuse înregistrării de stat.

(2) Încheierea privind asigurarea executării documentului executoriu poate fi contestată în instanţă de judecată. În cadrul examinării cererii de contestare a aplicării măsurilor de asigurare, instanţa de judecată nu poate dispune suspendarea executării încheierii prin care acestea au fost aplicate.

(3) Recursul depus împotriva încheierii instanţei de judecată privind anularea sau substituirea măsurilor de asigurare a executării suspendă executarea încheierii.

(5) Sistarea executării încheierilor de aplicare a măsurilor de asigurare a executării, în cazul anulării acestora de către instanţă, se admite doar în temeiul hotărîrii judecătoreşti definitive şi se execută imediat de executorul judecătoresc care are în procedura sa documentul executoriu în baza căruia s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare a executării.

(6) Ridicarea măsurilor de asigurare se dispune prin încheiere a executorului judecătoresc, din oficiu, în cazul în care debitorul achită datoria şi restituie cheltuielile de executare.

La fel, potrivit art. 64 Cod de executare (1) Interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci când prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers; (1^1) Încheierea instanţei de judecată prin care se dispune aplicarea interdicţiei de a părăsi ţara se trimite spre executare Poliţiei de Frontieră din subordinea Ministerului Afacerilor Interne; (2) Dacă este necesară menţinerea interdicţiei pe un termen mai mare, aceasta poate fi aplicată în mod repetat în urma unui demers motivat al executorului judecătoresc, dar

nu mai mult de 3 ori în cadrul aceleiaşi proceduri de executare; (3) În cazul încetării procedurii de executare în condiţiile art. 83 lit. lit. a)–c) şi e)–g) Cod de executare sau restituirii documentului executoriu, interdicţia de a părăsi ţara se revocă de către executorul judecătoresc. În cazul în care în procesul de executare a documentului executoriu dispare necesitatea menţinerii interdicţiei de a părăsi ţara, precum şi în cazul încetării procedurii de executare în condiţiile art. 83 lit. d) Cod de executare, această interdicţie se revocă de către judecător la cererea executorului judecătoresc sau a părţilor în procedura de executare.

Conform dispozițiilor art. 269 alin. (4) Cod de procedură civilă încheierile privind procedura de executare se emit unipersonal, fără citarea participanților la proces, cu excepția cazurilor în care judecătorul apreciază că este necesară prezența participanților la ședința de judecată.

Circumstanțele pricinii și starea de fapt. Aprecierea instanței de recurs.

Din materialele pricinii rezultă că, la data de 9 februarie 2023 executorul judecătoresc Stoian Grigore s-a adresat în instanţa de judecată cu demersul nominalizat, indicând că deține în procedură documentul executoriu nr. 2-1608/2021 din 30.05.2022, emis de Judecătoria Criuleni /sediul Central/ privind încasarea de la Negru Oxana în beneficiul O.C.N „Credit Rapid" S.R.L. datoria în sumă totală de 2357,36 dolari SUA și 1487,44 MDL.

De asemenea Colegiul atestă, potrivit materialelor cauzei, în temeiul cererii din 3 august 2022 înaintată de creditorul O.C.N „Credit Rapid" S.R.L. la 8 august 2022 a fost intentată procedura de executare nr. 176-14645/2022, actele corespunzătoare fiind expediate pentru informare şi executare părţilor procedurii de executare. Astfel, executorul judecătoresc considerând că a întreprins toate măsurile posibile pentru executarea respectivului document executoriu, dar debitorii se eschivează de la executarea obligației și, întru neadmiterea părăsirii teritoriului Republicii Moldova, situație ce ar face dificilă executarea de mai departe, consideră necesară aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara.

Totodată Colegiul atestă că, potrivit cererii înaintate de creditorul O.C.N „Credit Rapid" S.R.L. la 3 august 2022 în adresa executorului judecătoresc Stoian Grigore, prima a solicitat: „*… primirea spre executare documentul executoriu nr. 2-1608/21 din 30.05.2022, emis de Judecătoria Criuleni privind încasarea de la Negru Oxana în beneficiul O.C.N „Credit Rapid" S.R.L. a datoriei în mărime de 2 357,36 dolari SUA, conform cursului valutar stabilit de BNM la ziua executării, a taxei de stat în mărime de 1252,44 MDL şi a cheltuielilor de citare publică în mărime de 235 MDL… În temeiul art. 63 alin. (1) Cod de executare în scopul executării documentului executoriu solicităm aplicarea măsurilor de asigurare.*".

Examinând demersul instanța de fond, Judecătoria Chișinău, prin încheierea din 3 martie 2023 a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea fată de debitorul Negru Oxana a interdicţiei de a părăsi ţara.

Instanța de recurs consideră, că este întemeiată concluzia primei instanţe, potrivit căreia în prezenta speță executorul judecătoresc a înaintat demersul de aplicare a interdicției de părăsire a țării fără a ține cont de cerințele legale imperative impuse în acest sens.

Or, interdicția de a părăsi țara cerută de executorul judecătoresc pentru a asigura executarea unui document executoriu cu caracter civil echivalează, practic cu măsura procesuală preventivă penală, prevăzută de art. 178 Cod de procedură penală (obligația de a nu părăsi țara). În situația descrisă Colegiul atestă că exigențele impuse, atât de legislația internă, cât și de Convenție și jurisprudența CtEDO, pentru a limita persoana în libertatea de circulație, nu sunt întrunite în cazul debitorului vizat, fapt care indică la lipsa de temeinicie a demersului înaintat.

Or, Colegiul a identificat motive de formă și procedură, care indică la netemeinicia demersului înaintat. Astfel, după cum a fost relatat, potrivit art. 22 alin. (1) lit. x) Cod de executare, **executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, <u>la cererea creditorului</u>**, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătoreşti. Colegiul, însă, analizând materialele cauzei nu a identificat cererea creditorului privind aplicarea faţă de debitorul Negru Oxana a interdicţiei de a părăsi ţara. În atare circumstanțe, Colegiul reiterează că demersul a fost înaintat și cu încălcarea normei legale aplicabile, deoarece lipsește cererea creditorului în acest sens, iar indicarea în cererea ca să fie aplicate măsuri asiguratorii prevăzute de art. 63 Cod de executare nu este admisibilă.

Ca consecință, Colegiul conchide despre lipsa motivelor de fapt și a temeiului legal pentru a aplica interdicția de părăsire a țării în privința debitorului, în actuala speță. În acest sens instanța de recurs relatează, că aplicarea interdicției de a părăsi țara este o măsură excepțională şi la aplicarea acesteia instanța trebuie să tina cont nu numai de interesele creditorului, dar și de drepturile debitorului. De asemenea urmează de relatat că, orice limitare a dreptului persoanei la libera circulație, inclusiv şi prin interdicția de a părăsi țara, trebuie să corespundă anumitor exigențe de ordin material şi procedural, care să garanteze proporționalitatea acesteia cu scopul urmărit. Astfel, nu sunt întrunite în prezenta pricină condițiile expres prevăzute de lege pentru aplicarea debitorului interdicția de a părăsi țara, luând în considerație faptul că la depunerea demersului executorul judecătoresc Stoian Grigore nu a demonstrat existența cererii respective înaintate în acest sens de creditor.

Colegiul atestă, în situația descrisă, că aplicarea interdicției de a părăsi țara contravine principiului stabilit de art. 27 din Constituție, care indică că oricărui cetățean al Republicii Moldova îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a ieşi, de a emigra şi de a reveni în ţară. Dreptul la libera circulaţie este protejat, de asemenea, de art. 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, art. 12 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile şi politice, art. 13 alin. (2)

din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului. Or, toate aceste norme declară că exercitarea acestor drepturi nu poate face obiectul altor restrângeri decât acelea care, **prevăzute de lege**, constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, siguranţa publică, menţinerea ordinii publice, prevenirea faptelor penale, protecţia sănătăţii sau a moralei, ori pentru protejarea drepturilor şi libertăţilor altora. Respectiv, Colegiul reiterează că restrângerea dreptului solicitat de executorul judecătoresc urmează să fie prevăzut de Lege. După cum a fost indicat, norma care guvernează situația direct și clar declară, că executorul judecătoresc poate înainta respectivul demers doar la cererea creditorului, element obligatoriu impus de Lege, care nu se regăsește în actuala speță.

Colegiul nu poate admite motivul invocat de executorul judecătoresc Stoian Grigore, cum că creditorul O.C.N „Credit Rapid" S.R.L., a înaintat cerere prin care a solicitat aplicarea tuturor interdicțiilor și întreprinderea tuturor măsurilor necesare pentru executarea documentului executoriu prevăzute de art. 22 Cod de executare. Completul judiciar a concluzionat astfel, deoarece la materialele dosarului nu se regăsește o asemenea cerere, cum lipsește și cererea creditorului O.C.N „Credit Rapid" S.R.L., prin care ultima să solicite expres, în cadrul procedurii de executare nr. 176-14645/2022, înaintarea în instanța de judecată a demersului privind aplicarea interdicției de părăsire a țării în privința debitorului Negru Oxana. Or, cererea creditorului O.C.N „Credit Rapid" S.R.L. nu conține o asemenea solicitare, iar formula „*aplicarea tuturor măsurilor de asigurare*" nu este una admisibilă și nu poate fi acceptată în condițiile sus-descrise.

Prin urmare, dat fiind că în speță, lipsește cererea creditorului cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului, acesta fiind o condiție imperativă, stipulată de prevederile Codului de executare, în dispoziția art. 22 alin. (1) lit. x) potrivit căreia este indicat expres că executorul judecătoresc este în drept să solicite instanței judecătorești, la cererea creditorului, aplicarea față de debitor a interdicției de a părăsi țara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărârii judecătorești demersul executorului judecătoresc în temei legal a fost respins.

În consecință, Colegiul constată lipsa temeiurilor de aplicare a interdicției de a părăsi țara față de debitorul Negru Oxana, argumentele formulate în acest sens de către executorul judecătoresc urmând a fi apreciate critic.

În această ordine de idei, Colegiul califică ca fiind neîntemeiate toate alegațiile recurentului din cererea de recurs, motiv pentru care Colegiul menține soluția instanței de fond ca fiind întemeiată.

Totodată, Colegiul ține să remarce și faptul că recurentul nu a invocat în cererea de recurs nici un argument întemeiat, care ar combate concluziile din încheierea contestată, nu a prezentat careva motive ce ar face posibilă casarea acesteia.

Respingând recursul instanța de recurs pune în evidență faptul că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din

prevederile art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale că, nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Subsecvent, instanța de recurs relevă că potrivit jurisprudenței CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16.04.1991), pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc. Corespunzător, omisiunile constate indică la netemeinicia recursului și corectitudinea soluției date de instanța de fond.

Ca consecință, în situația anterior descrisă Colegiul constată că instanța de fond corect și întemeiat a respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore, privind aplicarea față de debitorul Negru Oxana a interdicției de părăsire a țării, corect a stabilit starea de fapt și corect a identificat și aplicat cadrul legal pertinent speței, adoptând o soluție legală în acest sens, iar motivele invocate de recurent în cererea de recurs fiind formale și neîntemeiate, reducându-se doar la critica subiectivă față de concluziile instanței de fond, necesită a fi respinse, cu menținerea actului judecătoresc atacat.

Reieșind din cele relatate și în conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul, -

d e c i d e :

Respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Menține încheierea Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/ din 3 martie 2023, adoptată în cadrul cauzei civile inițiată la demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea față de debitorul Negru Oxana a interdicției de părăsire a țării, în scopul executării documentului executoriu cu caracter civil.

Decizia este irevocabilă din data adoptării.

Preşedintele şedinţei **Ion Secrieru**
Judecătorul

Judecătorii **Angela Braga**

Vitalie Cotorobai